

Sammen om skolen

Af børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S), formand Gordon Ørskov Madsen, Danmarks Lærerforening, formand Claus Hjortdal, Skolelederforeningen, formand Thomas Gyldal Petersen, KL's Børne- og Undervisningsudvalg, formand Esther Vyff, Danske Skoleelever, formand Rasmus Edelberg, Skole og Forældre, formand Elisa Rimpler, BUPL og formand Henning Bach Christensen, Børne- og Kulturchefforeningen.

Sammen om skolen er et nationalt samtale- og udviklingsprogram for folkeskolen. Bag *Sammen om skolen* står de største aktører på folkeskoleområdet: Lærere, pædagoger, elever, skoleledere, forældre, kommuner og politikere. Vi har sat os for i fællesskab at drøfte udfordringsbilledet i folkeskolen og mulige justeringer, som kan gøre en positiv forskel ude på skolerne. Vi skal tage fat om folkeskolen og skabe konkrete og virkelighedsnære bud på justeringer, som kan danne grundlag for de videre politiske drøftelser på Christiansborg. Vores ambition er at skabe en fordomsfri ramme for diskussion og samtale mellem elever, lærere, pædagoger, skoleledere, forældre, kommuner og politikere.

Vi har en fælles ambition om, at skolen skal løfte alle elever uanset deres baggrund. Skolen har en væsentlig opgave med at sikre, at eleverne udvikles og trives og at bidrage til elevernes dannelse. Folkeskolens formål er vores fælles ledetråd, og vi er optagede af, at folkeskolen i samarbejde med forældrene giver eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse, giver lyst til at lære mere og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling. Folkeskolen skal også støtte elevernes udvikling af fantasi og tillid til egne muligheder og forberede eleverne til deltagelse i et demokratisk samfund. Det sker såvel i undervisningen som i SFO'en, hvor børnenes egne interesser er udgangspunktet.

Vi må imidlertid erkende, at trods gode hensigter og en række forandringer i skolen er der ligesom før reformen udfordringer, som vi skal arbejde for at imødegå. De faglige resultater har ikke rykket sig, nogle børn keder sig eller mister motivationen for læring og glæden ved at gå i skole, og drengene halter stadigvæk efter pigerne rent fagligt. Der er stadig elever, hvor den sociale mobilitet halter, og deres forældres uddannelsesbaggrund spiller for stor en rolle. Og vi har brug for, at alle børn forlader skolen med et stærkt fagligt og socialt fundament for deres fremtidige liv.

Det kan og skal vi gøre bedre. Men folkeskolen har ikke brug for en ny, stor reform, der skaber flere års uro. Efter syv hektiske år har folkeskolen brug for arbejdsro. Hvis vi løbende introducerer nye, store reformer, så vil folkeskolen konstant føle, at den halser efter, og det er ikke fair mod hverken elever, ansatte eller forældre. Vi skal samtidig holde fast i alt det gode, vi ved virker i skolen. Vi skal altså finde en balance, der giver folkeskolen ro, samtidig med at vi i fællesskab med afsæt i forskning og viden fra praksis drøfter, hvordan skolen bedst udvikles.

Det er det, *Sammen om skolen*, handler om. Vi, elever, forældre, lærere, pædagoger, skoleledere, kommuner og politikere, vil sammen diskutere de udfordringer, folkeskolen står over for, og vi vil rådføre os med forskning og lære af internationale erfaringer. Vi skal bygge videre på og hente viden om gode tiltag og erfaringer fra praksis. Vi skal sammen drøfte mulige løsninger, da ingen enkelt aktør kan skabe den nødvendige udvikling i folkeskolen alene. Folkeskolen er et fælles ansvar.

Folkeskolen er nemlig for alle i Danmark. Du og jeg. Hver og en af os. Det er i skolen, vores børn lærer og får erfaringer med at læse og regne, at svømme, at svinge en hammer, at tale et fremmed sprog og meget mere. Det er skolen – der sammen med hjemmet – lærer vores børn at række hånden op og vente på tur, at indgå i arbejdsfællesskaber, at sige deres mening foran alle andre og at være gode kammerater.

I skolens undervisning og fritidstilbud møder vores børn hinanden på kryds og på tværs af samfundet, og de får venskaber, der sætter varigt præg. Det er skolen for alle de forældre, som hver dag sender deres børn i afsted med forventning om, at de hver dag kommer hjem en lille smule klogere, en lille smule stærkere. Det er skolen for alle de lærere og pædagoger, der ser det enkelte barns potentialer og udfordringer, og som skaber fællesskaber mellem børn, der kommer med vidt forskellige baggrunde. Der findes ikke en standardløsning. Hver skole, hver klasse og hver elev har sine udfordringer, styrker og interesser. En god skole kræver dygtige og engagerede lærere og pædagoger og stærke børnefællesskaber, hvor vi lytter til elevernes og forældrenes stemme. Og det kræver gode rammer, der understøtter ledernes og de fagprofessionelles arbejde – og også gode lokale rammer skabt i samarbejde mellem kommune og skole.

Skolen yder et væsentligst bidrag til, at vi bliver dannet til at være *borgere* i samfundet. Det er her, vi får de første erfaringer med demokrati, og med hvordan vi deltager i et større fællesskab. En stærk folkeskole sikrer altså ikke bare, at vores børn får en god uddannelse, den sikrer også, at vi kan tale med hinanden, selv om vi er forskellige, og det er essentielt for et velfungerende og trygt samfund, der bygger på en høj grad af tillid.

Det siger sig selv, at når folkeskolen betyder så utrolig meget for så mange af os og for samfundet generelt, så er der også mange meninger om, hvad folkeskolen skal kunne, og hvordan den kan forbedres. Det er selvfølgelig godt, at høj som lav, til venstre og til højre, oprigtigt bekymrer sig om vores fælles skole. Ja faktisk så meget, at vi nogle gange kappes om, hvem der vil forandre og forbedre mest muligt. Det er helt naturligt, at det kribler i nogle politikeres reformfingre, når de ser på folkeskolens udfordringer. For når man bekymrer sig om nogen, vil man gerne løse alle problemerne for dem, så alt bliver godt, og gerne straks. Men vi bør holde hovedet koldt og reformfingrene i ro. Vi skal respektere fagligheden blandt dem der arbejder i og med skolen og være præcise med at justere og rette til, der hvor det er nødvendigt og kun der.

Vi har brug for, at alle aktører på skoleområdet samarbejder med hinanden og bidrager med viden, faglighed og ideer. Vi ønsker en styrket folkeskole med høj kvalitet, men det gør bestemt ikke noget, at vi har forskellige udgangspunkter. Vi har brug for at tale åbent og ærligt med hinanden om udfordringerne og sammen bidrage til mulige løsninger på udfordringerne. Vi har brug for et *nationalt samtale- og udviklingsprogram for folkeskolen*, og det er det vi nu skyder i gang med *Sammen om skolen*.

Vi har høje faglige ambitioner for folkeskolen og alle elever, og vi skal forsat arbejde målrettet på at styrke deres faglige niveau. Vi skal have et stærkt fokus på folkeskolens formål og sikre, at bl.a. de praktiske og kreative dimensioner af elevernes dannelse også får plads i skolen. Praktiske, kreative og teoretiske kompetencer skal udvikles i et samspil med hinanden – og ikke som hinandens modsætninger. Uanset hvad eleverne i øvrigt skal beskæftige sig med som voksne, er der behov for, at de har forståelse og respekt for mange forskellige fagligheder. På samme måde skal vi blive bedre til at se trivsel, faglighed og alsidig udvikling som et samlet hele i undervisningen – og ikke som forskellige elementer. Dannelse handler også om livsduelighed og praktiske færdigheder og om at have omsorg for hinanden og bidrage til fællesskabet.

Eleverne kommer med vidt forskellige baggrunde og har vidt forskellige interesser og forskellige måder at lære på. Det skal skolen afspejle i undervisning og fritiden i SFO. Fælles for alle elever er, at de skal blive til hele mennesker, der skal bære vores fællesskab og samfund videre, når de bliver voksne. Vi har brug for at de er bredt og alment dannede, har stærke boglige kundskaber, et solidt praktisk fundament til at tackle alle dele af livet, og at de kender hinanden på kryds og tværs af samfundslag, så de har et solidt tillidsfundament.

Der kan vi godt komme hen. Det skal vi. Det gør vi. Sammen.